

uzeo za životnu zadaću i stoga nitko stvar nije izveo na čistac, da bi se moglo reći: dalje nema rasprave. Zanimivo je da i strani učenjaci osjećaju potrebu jedne takove studije. Jednako bi od velike cijene bila studija o duhovnosti bosanskih bogumila te o utjecaju njihovih dogmi na duhovnost onoga doba kod nas.

Vrste pobožnosti, koje su već sada obradene jesu: *Ars moriendi* (III, 898), o čestoj sv. Pričesti (pod Antoine Arnauld III, 881), o pobožnostima u vezi s adventskom (IV, 1165) i korizmenom liturgijom (VII, 136) te krsnim obredima (IV, 1218). Ove zadnje teme obradili su: benediktinci Lefebvre, Pierret, Flicoteaux, te isusovac Daechler. Ovdje mogu liturgičari naći obilje gradiva. Vrlo je zanimivo i obilno gradivo o obnovi krsnoga zavjeta (IV, 1230). Još spominjem raspravu o strelovitim molitvicama (IV, 1017), o blagoslovima (V, 1361), o duhovnoj kitici (VI, 1898), o razmatranju dobročinstava Božjih (VI, 1608), atributa Božjih (IV, 1078), te o blaženstvima (V, 1298).

Ovaj se bogati rudnik zanimivih i učenih članaka najtoplije može preporučiti.

D. Nežić.

Franc Grivec: Kristus v Cerkvi. Ljubljana 1936, str. 272. Već je autor u svojoj knjizi »Cerkev«, koja je izašla 1924, obradio pitanje mističnog tijela Kristova. U ovom je djelu taj problem još detaljnije prikazan i to s praktičnim ciljem: da posluži inteligentnijim katolicima kao podloga duhovnog života. Knjiga obuhvaća četiri dijela: Božje kraljevstvo (navještenje, bit itd.). Na trdnoj skali (Evangeoska crkva, zablude o crkvi, apostolska crkva, nasljednici apostola, primat Petrov, neprevarljivost crkve itd.); Kristus v cerkvi (Pavlov doživljaj, od sv. Pavla do danas, mistično tijelo, Krist glava crkve, potpuni Krist duša crkve, srce crkve, sakramenti, crkva i osobnost); Dejstvo crkve (činjenica katolicizma, pokornost crkvi). Ovi naslovi, koji su tek jedan dio sveg gradiva, pokazuju veliko bogatstvo ideja, što ih djelo obuhvaća. Pisac se dakako, obzirom na dimenzije, a i svrhu samoga djela nije mogao upuštati u kritiku brojnih patrističkih ili svetopisamskih tekstova. Ali, bez obzira na to »Kristus v Cerkvi« solidno je i obradbom suvremeno djelo, te će katoličkom inteligentu zbilja koristiti.

Neće nam autor zamjeriti jednu malu primjedbu. Na str. 11 čitamo: »Govorjenje o prebujanju crkve med katoličani ni prazna beseda. A tudi med drugimi kristjani se vzporedno z versko zavestjo prebujati tudi cerkvena misel.« (To je slučaj, kaže pisac, među anglikancima, u američkom, skandinavskom i njemačkom protestantizmu) »Po vsem svetu se torej vzporedno z versko zavestjo buđi tudi cerkvena misel. Ta vzporednost kršćanske verske in cerkvene misli nazorno potrjuje živo zvezo Kristusa in cerkve, istovetnost kršćanstva in cerkve.« Držimo da ova eksplicacija stvari nije najsretnija. To naime, da se u drugim nekatoličkim crkvama buđi paralelno vjerska i crkvena misao ne »potrjuje živo zvezo Kristusa in cerkve« ako riječ »cerkve« znači: — jedne crkve Kristove. »Živa zveza« zanosi naime čitaoca na misao o živoj crkvi, autor pak ima na umu ideju, pojam crkve.

Dr. D. G.